

Posudek vedoucího diplomové práce

MGR. IVANA VEJSADOVÁ, LL.M.

Participace mladých lidí na politickém životě na Kapverdách

Mgr. Ivana Vejsadová si pro svoji diplomovou práci zvolila velmi nešední, ale o to víc zajímavé téma politické participace mladé generace na Kapverdských ostrovech. Toto téma považuji velmi důležité, a to zejména s ohledem na zcela bezprecedentní proměnu afrických společností, v nichž mladí lidé jednoznačně početně dominují, přičemž se jejich „nadvláda“ bude ještě zvětšovat. Otázka po jejich motivacích a ochotě podílet se na politickém životě je proto velmi důležitá pro budoucí vývoj politických systémů (nejen) v Africe.

Struktura práce je dle mého názoru přehledná a logická – autorka postupuje deduktivně, kdy nejprve definuje koncept politické participace a faktory, které ovlivňují participaci mladých lidí obecně. Následně nabízí obecnější (regionální) kontext zkoumaného fenoménu napříč Afrikou, aby se (konečně) ve třetí kapitole zaměřila přímo na participaci mladých Kapverdānek a Kapverdānů. Politickou participaci tu přitom rozebírá velmi důkladně a zeširoka, což velmi oceňuji – zejm. pak pozornost, kterou věnuje hudbě, jakožto způsobu (nekonvenční) politické participace. Ze svých omezených zkušeností usuzuji, že právě hudba (a rapové scéna konkrétně) je velmi účinným prostředkem politické mobilizace i participace.

V takto přehledné struktuře pro mě poněkud vybočuje kapitola 4 *Praktická část*, kterou bych nazval spíše částí *analytickou* a zahrnul bych do ní i následující dvě kapitoly – 5 *Sběr dat pomocí dotazníků* a 6 *Strukturované rozhovory*. V této „analytické části“ se autorka pokusila na základě dotazníkového šetření ověřit své teze, které dříve destilovala z teoretické části. Konkrétně v nich předpokládá, že mladí Kapverdāané dávají přednost nekonvenčním způsobům participace, nedůvěřují politickým institucím a své pocity, postoje i víru ve změnu spojují s rapovou hudbou. Z dotazníků vzešlé obecné názory se následně pokusila ještě přiblížit do většího detailu pomocí pěti strukturovaných rozhovorů.

Výsledná zjištění považuji za velmi zajímavá, a to jak na úrovni obecnějších úvah o politické participaci (např. otázka role volního jednání v rámci nekonvenční participace), tak na úrovni konkrétních zjištění o participaci mladých lidí na Kapverdách. Autorka tak např. vyvrací

svoji původní tezi o tom, že mladí lidé odmítají konvenční formu politické participace, neboť chodí masivně k volbám. Možná ještě více překvapující zjištění se týká forem nekonvenční participace, z nichž jsou sociální média vnímána sice jako velmi relevantní nástroj, ale nejsou odpovídajícím způsobem užívána mladými lidmi z důvodu obav z pronásledování atd. Oproti tomu se velmi výrazně potvrzuje úloha rapové hudby a konkrétních raperů.

Tato (a další) zjištění práce považuji za velmi zajímavá a oceňuji vědecký přístup, který si autorka zvolila pro jejich dosažení. Samozřejmě, i v jeho rámci se lze bavit o možných komplikacích (zkreslení daná formou a distribucí dotazníků – tj. jejich reprezentativnost) či zlepšení (např. zahrnout do dotazníkových šetření i starší věkového kohorty, abychom viděli, zda je v názorech na participaci výrazný rozdíl mezi „mladou“ a „ne-mladou“ generací apod.). Takovéto diskuse jsou však možné a žádoucí u každého výzkumu, proto je tu není nutné dále rozvíjet. Rád bych místo toho vypíchl autorčiny analytické a argumentační schopnosti, samostatnost, s jakou si vytvořila výzkumný design a celkově její vědecké a autorské kvality.

Jistě, v práci se drobná, převážně formální, pochybení najdou, ale celkově text působí velmi kvalitně a nesporně splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací. Proto práci Mgr. Vejsadové rozhodně **doporučuji k obhajobě**.

V Českém Meziříčí 19. 8. 2024

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.